

Salisende; "adem-i kabul" ve "kabul-ü adem" konusunu şeytanın insanı aldatması yönüyle kısaca açıklar mısınız? Ayrıca; şeytanın, önce akli insanın elinden alıp, sonra inkârı yutturmasını nasıl anlamalıyız? Akıl gidince teklif de zayi' olmuyor mu?

Üstad Hazretleri **“Adem-i kabûl bir lâkaydıktır.”** diyor ve inkâr konusunda, **“O adem-i kabûl değil, belki o kabûl-ü ademdir, bir hükümdür.”** buyuruyor.

Bu ifadelerden şunu anlıyoruz: Sadece dünyaya çalışan, ahireti unutan, nefsinin hazlarını tatmin konusunda helal-haram dinlemeyen, sefahatin her çeşidine can atan kimseler, zamanla iman hakikatlerinden uzaklaşır ve onlara karşı lakayd kalırlar. Bu kişiler, dinsizce bir hayat yaşarlar ve her günahattan küfre giden bir yol olduğu hakikatinin bir neticesi olarak zamanla dinsizliğe kayar ve iman dairesinden çıkarlar. Şeytanın aldattığı büyük kesim bunlardır. Üstad'ın, **“Senin gibi bir şeytan onun aklını elinden alır. Sonra inkârı ona yutturur”** dediği kesim de kahir ekseriyetle, bunlardır. Yani, **adem-i kabul** safındaki kimselerdir. Şeytanın onların **aklını elinden alması**, mecazîdir ve onları akıllarını yerinde kullanmaktan men etmesi, dünya ile ve sefahetle uğraştırması mânâsınadır. Haylazlık yapan tembel bir talebenin sınıfta kalması, onun aklının olmadığından değil, aklını yerinde kullanmamasındandır.

Kabul-i adem safında yer alarak, iman hakikatlerini fikren inkâr eden, onların aksini savunan ve insanları küfür yoluna sevk etmek için çalışanlar, küfür cephesinde birinci gruptan çok daha ileri ve çok daha tehlikelidirler. Ancak, küfre dahi olsa, bir şeye kafa yormak bir fikir meselesidir. Ve bu yolda gidenler sayıca ötekilerden çok azdırlar. *Bunlar şeytana sadece aldanmakla kalmazlar, onunla iş birliğine girer, insanları yoldan çıkarmakta beraber çalışırlar.* Üstad Hazretleri bu kısma **“Cinnî şeytana üstadlık eden ey şeytan-ı insî”** diye hitap etmekle, bunların şeytanlardan daha tehlikeli olduklarına dikkat çeker ve onlardan uzak durma konusunda çok daha hassas olunmasına dikkat çeker.